

SỐ 1718

TỰA SỞ PHÁP HOA CỦA NGÀI THIÊN THAI

Kinh Trung, Sa-môn Thần Quýnh thuật

Tựa ghi rằng: Chí lý thì vô danh, mà danh lưu truyền khắp tứ thiên hạ. Chân thừa thì bất động, mà động thì xuất trong ba cõi. Chứng giáo tức sự mà ngưng nhiên, tất đàn tùy duyên mà hóa vật, không mưu tính cất nhắc, công chẳng lớn ư? Kinh Diệu Pháp Liên Hoa kíp làm hạt giống nhân đức mạnh mẽ xuất thế vì một đại sự nhân duyên mà thuyết, nhưng cây cỏ thuốc không giống nhau nên sự thọ nhuận thành có sai khác, căn cơ, thích nghi chẳng một, sự lãnh thọ giáo cũng không đồng. Thiết lập Quyền thừa thì chuyển Tứ đế pháp luân nơi Lộc-uyển, hiển bày thật thì ba phen biến thành Tịnh độ nơi núi Linh-thứu. Ý chỉ sâu xa, văn từ chân thật, đạo đức cao vời, người người tôn kính, rõ gốc xa của thọ lượng, hiểu dấu tích gần của Già da. Mưa gió va đập diễn ra để phế bỏ những điều đã thuyết ngày xưa, ví như nơm lưới (là phương tiện để bắt cá, thỏ). Khai thị ngộ nhập để thu hoạch giá trị hiện nay, ví như cá, thỏ. Bồ tát nhiều như vi trần tăng trưởng đạo giảm số lần sinh, hàng Thanh văn ở thảo am hổ thẹn Tiểu ham thích Đại, Dực Vương thiêu đốt cánh tay để cúng đường, đức Phật Đa Bảo hiện toàn thân để chứng minh, viên mãn cùng cực vọt lên hư không mầu nhiệm không thể nói hết.

Có Thiên Thai đại sư, pháp hiệu Trí Khải xưa ở trước Đức Như Lai đích thân nghe được kinh điển này, địa vị ở Ngũ phẩm, tiếng tăm chấn vang hai triều đại, không trải qua sự giảng phô bày mà thấu hiểu thông suốt Phật thừa, sức mạnh Đà-la-ni nhạo thuyết không cùng, thường vì vua Trần mà ở điện Thái Cực giảng kinh Nhân Vương Bát-Nhã, vạn thừa đều khuất phục, trăm quan tùy hỷ. Lại, theo Quán tâm giải thích

tên kinh Nhân Vương Bát-Nhã: Vi diệu lìa hữu vô, lấy chân tánh làm phép tắc, nhờ chiếu sáng thành thông suốt, trình bày danh giảng giải tông khác với cổ đức. Năm nghĩa khảo xét lý đều nương nhờ Thánh giáo. Tự ngài Trí Giả hồng pháp hơn ba mươi năm, chỉ có sơ Duy-ma là vào, đời nhà Tùy vâng lệnh vua Dạng đế mà soạn văn mẫu nhiệm này. Riêng phần Quán Đỉnh Pháp sư ghi chép đã là hai mươi quyển. Nếu không phải là bậc trí, thì không thể như thế được, đây là nói chánh đáng vậy. Đến sau khi ngài diệt độ hơn một trăm năm đến đời Đường Thiên Bảo năm Mậu Tý có Hòa thượng Lãng chùa Thanh Thái ở quận Đông Dương tu pháp môn Mi thọ, mục túc lương trì, thừa giới đều gấp, bao gồm nội ngoại, thâm hoạch đầy đủ bảo khí từ bi, ngồi trong thạch thất nương giữa hư Không sinh, đối với việc giảng giải trao truyền có thứ tự, mặc nhiên tán thán rằng: Quán nghĩa thú kia sâu xa vi diệu khế hợp Phật thừa, suy tìm xu thế của văn thì có khi không thứ lớp, hoặc văn liên tục nghĩa đứt đoạn, hoặc văn sau nghĩa trước, hoặc trường hàng trước trình bày chương kia, hoặc ở sau thuật thẳng nghĩa kia, hoặc trong kệ trước nêu bày số kia, hoặc sau danh kia không thứ lớp, song ý thánh khó đo lường chỉ ngưỡng mộ thâm tín mà thôi! Nay vì những người nghe phần nhiều khuyến thỉnh rằng: hạng thượng căn dễ ngộ xem xét không mê muội, hạng trung căn hạ căn tìm văn lằm mằm mất ý chỉ. Hoặc giả lại lần lượt so sánh như vậy thì sự hoằng truyền càng thêm rộng lớn, Hòa thượng nhiều phen tính toán, sự đã không được bèn chuyên niệm Đại sư cầu thêm hay không? Nhân mộng sở cảm mới bắt đầu phân chia thứ bậc, bởi cũng tùy theo tình huống thành thật suy nghĩ, không cầu thả tìm cầu đồng khác liền có sự tăng giảm ở khoảng giữa kia, kính trọng các học giả hiểu hết nguồn gốc ý nghĩa kia, cầu hiểu biết như cầu y phục, vác vàng bỏ đá sỏi, thuyết pháp chân thật không làm hư vọng trợ giúp giáo huyền bằng cây quạt lớn thêm, bớt đan khứu thì trăm giới ngàn như đồng khế hợp, Hóa thành Bảo sở cùng tận thân cận bến cầu. Lại nhờ đức Di-lặc ân cần dạy bảo, về với Văn-thù phụ giúp lục đức luận thành Phát trí luận, một lời nói khen ngợi người hướng đến những người có tài trí, đều lựa chọn hợp với văn trước nhẹ nhàng nơi để lý, đồng ở đời Đức Phật Không Vương cùng phát tâm, mười sáu vị Sa-di đều thay nhau giảng giải Kinh Pháp Hoa, như bóng tối che lấp cây cỏ gặp ánh nắng mặt trời chiếu soi trừ tai nạn che lấp khốn khổ nuôi dưỡng bằng châu ngọc thành thật hổ thẹn ghi chép lời Phật dạy, sao không nhìn kỹ sự huyền bí của rồng nhãn mặt châu mà mới mong dò xét được sự mẫu nhiệm của bậc Đại sĩ, tầm gọi suốt đạo mà có nguồn gốc.